

NOTATKA ze wspólnego posiedzenia

Komisji Gospodarki Narodowej

oraz

Komisji Obrony Narodowej

Nr posiedzenia: 164

Nr posiedzenia: 64

Data posiedzenia: 20 maja 2014 r.

Posiedzeniu przewodniczył: przewodniczący Komisji Gospodarki Narodowej Marek Ziółkowski.

Porządek posiedzenia: 1. Perspektywy rozwoju innowacyjnych technologii w polskim przemyśle lotniczym i kosmicznym.

W posiedzeniu uczestniczyli:

- senatorowie członkowie Komisji Gospodarki Narodowej: Łukasz Abgarowicz, Wiesław Dobkowski, Stanisław Iwan, Stanisław Jurcewicz, Stanisław Kogut, Marek Martynowski, Jan Michalski, Andrzej Owczarek, Aleksander Pocij, Bogusław Śmigielski, Jan Wyrowiński, Roman Zaborowski, Marek Ziółkowski,
- senatorowie członkowie Komisji Obrony Narodowej: Wiesław Dobkowski, Jarosław Duda, Maciej Grubski, Wiesław Kilian, Jarosław Lasecki, Andrzej Owczarek, Sławomir Preiss, Witold Sitarz, Wojciech Skurkiewicz, Adam Zdziebło,
- oraz senator Norbert Obrycki,
- goście:
  - Biuro Bezpieczeństwa Narodowego:
    - szef Stanisław Koziej,
    - dyrektor Departamentu Zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi Lech Konopka,
    - szef oddziału w Departamencie Zwierzchnictwa nad Siłami Zbrojnymi płk Witold Lewandowski,
    - dyrektor Departamentu Prawa i Bezpieczeństwa Publicznego Wiesław Molek,
  - Ministerstwo Obrony Narodowej:
    - zastępca szefa Inspektoratu Sił Powietrznych Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych gen. Tomasz Drewniak,
    - szef Oddziału Bezzałogowych Środków Walki Inspektoratu Sił Powietrznych Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych płk Łukasz Andrzejewski-Popow,
    - zastępca dyrektora Departamentu Polityki Zbrojeniowej Witold Jagiełło,
    - szef Oddziału w Dowództwie Operacyjnym Rodzajów Sił Zbrojnych płk Jacek Krawczyk,
    - szef Oddziału w Zarządzie Analiz Wywiadowczych i Rozpoznawczych – P2 w Sztapie Generalnym Wojska Polskiego płk Mariusz Jachoł,
    - szef Zarządu Rozpoznania Dowództwa Operacyjnego Rodzajów

- Sił Zbrojnych gen. bryg. Andrzej Tuz,
- szef Oddziału Obrony Powietrznej Dowództwa Operacyjnego Rodzajów Sił Zbrojnych płk Krzysztof Wyderkiewicz,
- szef Inspektoratu Uzbrojenia gen. bryg. Sławomir Szczepaniak,
- pracownik Inspektoratu Uzbrojenia Krzysztof Kurpiewski,
- szef Oddziału Prac Parlamentarnych w Departamencie Prawnym Tadeusz Sokołowski,
- Ministerstwo Gospodarki:
  - główny specjalista w Departamencie Innowacji i Przemysłu Marcin Sowa,
  - główny specjalista w Departamencie Programów Offsetowych Jan Piotrowski,
- Ministerstwo Spraw Wewnętrznych:
  - sekretarz stanu Piotr Stachańczyk,
  - dyrektor Departamentu Współpracy Międzynarodowej i Funduszy Europejskich Grzegorz Polak,
  - starszy specjalista w Wydziale Operacji Lotniczych Zarządu Granicznego w Komendzie Głównej Straży Granicznej por. Bartłomiej Kaliński,
  - kierownik Sekcji Bojowej w Biurze Operacji Antyterrorystycznych w Komendzie Głównej Policji podinsp. Marek Krzemiński,
  - Kierownik Sekcji Bojowej IV Wydziału Bojowego w Komendzie Głównej Policji II kom. Dariusz Bromke,
- Politechnika Poznańska:
  - pracownik naukowy w Instytucie Informatyki Mikołaj Sobczak,
- Instytut Techniczny Wojsk Lotniczych:
  - dyrektor Ryszard Szczepanik,
- Urząd Lotnictwa Cywilnego:
  - przewodniczący Zespołu ds. Bezzałogowych Systemów Latających Paweł Szymański,
- Polski Holding Obronny :
  - ekspert Działu Innowacji Przemysław Bibik,
  - ekspert Działu Innowacji Maciej Zasuwa,
- Polska Grupa Zbrojeniowa SA:
  - prokurent Krzysztof Jankowski,
  - członek Zarządu Michał Świtalski,
- RoboKopter Technologies Sp. z o.o.:
  - prezes Zarządu Artur Czeszejko-Sochacki,
- Polskie Zakłady Lotnicze Świdnik SA:
  - prezes Zarządu Mieczysław Majewski,
- Portal „Samoloty.pl”:
  - prezes Jarosław Paszyn,
- Portal „Mundurowy.pl”:
  - redaktor naczelny Ryszard Choroszy,
- Portal „Polska-Zbrojna.pl”:
  - redaktor Joanna Tańska,
- Narodowe Centrum Badań i Rozwoju:
  - koordynator Programu Industry Armen Jaworski,
- Kancelaria Centras:

- właściciel, doradca ds. regulacyjnych Tomasz Zapalski,
- Uczelnia Łazarskiego:
  - wykładowca dr Piotr Kasprzyk.

Przebieg posiedzenia:

Ad 1. Przewodniczący parlamentarnego Zespołu ds. lotnictwa senator Witold Sitarz we wprowadzeniu przedstawił krótką informację dotyczącą zastosowań Bezzałogowych Systemów Latających (BSL). Produkcją BSL w Polsce zajmuje się około 100 podmiotów. Celem posiedzenia jest m.in. poznanie skali prac badawczo-konstrukcyjnych, poziomu technicznego polskich dronów, obszarów rynku polskiego, możliwości uczestniczenia w europejskim rynku dronów, zaopatrywania służb podległych MON i MSW, sposobów finansowania i gospodarczego wykorzystania efektów prac badawczych.

Prezes Zarządu firmy Flytronic należącej do WB Electronics poinformował komisję o osiągnięciach w zakresie prac badawczo-konstrukcyjnych, których efektem była współpraca z MON, zakończona sprzedażą polskiemu wojsku 60 samolotów bezzałogowych FlyEye.

Przedstawiciel Polskiego Holdingu Obronnego Maciej Zasuwa poinformował komisję, że spośród czterdziestu firm wchodzących w skład holdingu w projekt rozwoju BSL zaangażowane są firmy: Bumar Elektronika oraz Przemysłowe Centrum Optyki. Polski Holding Obronny nie posiada możliwości zbudowania systemu jako całości. Jak podkreślił, holding jest w stanie produkować wszystkie komponenty systemu bezzałogowego, z wyjątkiem systemu łączności i platformy latającej.

Przedstawiciel firmy RoboKopter Technologies Artur Czeszejko-Sochacki, firmy, która istnieje od 2 lat, podkreślił, że tworzy ją młody zespół. Prace produkcyjne i badawcze nad BSL koncentrują się na wykorzystaniu ich w energetyce. Firma współpracuje również ze służbami systemu zarządzania kryzysowego.

Prezes Zarządu PZL Świdnik SA Mieczysław Majewski przedstawił koncepcję śmigłowców bezzałogowych. Śmigłowcem bazowym jest śmigłowiec SW-4. Celem podstawowym prac nad śmigłowcem bezzałogowym jest stworzenie śmigłowca o przeznaczeniu militarnym.

Reprezentujący Politechnikę Poznańską Mikołaj Sobczak przedstawił komisjom informację poświęconą osiągnięciom Naukowego Instytutu Informatyki tej politechniki, zarówno w zakresie budowy samolotów bezzałogowych, jak i szeroko prezentowanych jako polska myśl naukowa mobilnych centrów dowodzenia.

Kierownik Zakładu Automatyki i Osprzętu Lotniczego na Wydziale Mechanicznym Energetyki i Lotnictwa Politechniki Warszawskiej Janusz Narkiewicz podkreślił wagę powstania Uczelnianego Centrum Obronności i Bezpieczeństwa, które stanowi punkt kontaktowy działań z zakresu nauk technicznych na rzecz obronności i bezpieczeństwa.

Ważnym osiągnięciem było też uzyskanie koncesji na badania obronne. W ramach jednego z projektów europejskich powstał bezpilotowy statek latający. Istotnym elementem prac badawczo-konstrukcyjnych są symulatory oraz badania kabiny śmigłowca SW-4 we współpracy z PZL Świdnik. Politechnika współpracuje również z firmą WB Electronics.

Dyrektor Instytutu Technicznego Wojsk Lotniczych Ryszard Szczepanik przedstawił komisjom listę dronów, które powstały w instytucie. Niektóre z nich, np. „Rybak”, powstały dzięki pozyskaniu środków Unii Europejskiej. „Rybak” jest wykorzystywany do rozpoznawania różnych obiektów na morzu. Instytut współpracuje z Politechniką Warszawską. Największe osiągnięcia odnotowano w pracach nad lekkimi samolotami bezzałogowymi. Wielkim wyzwaniem jest jednak samolot uderzeniowy typu MALE, który obecnie jest w fazie projektowania.

Przewodniczący Zespołu do spraw BSL w Urzędzie Lotnictwa Cywilnego Paweł

Szymański poinformował senatorów o stanie aktualnych regulacji dotyczących funkcjonowania bezzałogowców w przestrzeni powietrznej. Kluczowym dla lotnictwa cywilnego jest art. 126 prawa lotniczego, licencjonowanie personelu lotniczego i obecność w przestrzeni powietrznej bezzałogowców o masie startowej przekraczającej 25 kg.

Szef Biura Bezpieczeństwa Narodowego Stanisław Koziej podziękował za organizację debaty i podkreślił, że dyskusja wspiera Narodowy Program Bezzałogowy – inicjatywę prezydenta RP.

Szef Inspektoratu Uzbrojenia w Ministerstwie Obrony Narodowej gen. bryg. Sławomir Szczepaniak przypomniał, że prace nad programami bezzałogowymi w MON rozpoczęto w 2010 r. operacyjnym programem systemów rozpoznawczych i rozpoznawczo-uderzeniowych. Omówił możliwości współpracy polskiego przemysłu z Siłami Zbrojnymi w zakresie zaopatrzenia w systemy bezzałogowe oraz utrzymania ich w systemie polskiego bezpieczeństwa narodowego.

Informację o wyposażeniu służb podległych MSW przedstawił sekretarz stanu w MSW Piotr Stachańczyk.

Rektor Politechniki Warszawskiej prof. Jan Szmidt zwracał uwagę na ucieczkę młodej kadry technicznej z Polski. Bez niej nie będzie możliwe rozwijanie i wdrażanie w polskiej gospodarce nowoczesnych technologii. Zaapelował o podjęcie działań na rzecz powrotu tych osób do polskiej nauki.

Podsumowując obrady, przewodniczący senator Marek Ziółkowski, podkreślił, że osiągnięty został cel posiedzenia. Ideą łączenia działań udało się zainteresować środowiska zaangażowane w rozwój badań oraz nowych technologii i wprowadzania ich do gospodarki.